

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adăusele sale „Foaia Interesantă”, foaia de glume „Bobirnaci” și broșurile „Spicuri Economice”, e: pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. la an! „Lib.” cu „Foaia Int.” pt. economi 5 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Foaie națională politică.

o o o

Apare în fiecare JOL.

Inserțiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — La inserate ce se dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă

Inserțiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte.

== Manuscrisurile nu să dau înapoi. ==

CAD CĂTUȘELE de pe trupul națiunii române DIN BASARABIA!

Luni, în 4 August n., în săptămîna de față, s'a trimis din Iași prin telegraf următoarea veste însemnată foilor din Țară, ca și dela noi:

Iași, 4 Aug. — În urma poruncii împăratești trimise prin guvernul rusesc, s'a îngădui ca de-acî nainte în toate bisericile române din Basarabia, slujba D-zeiască să se facă în limba românească!

In biserică-catedrală (episcopală) „Sf. George” din Chișinău, s'a slujit Duminecă întâia oară dela ruperea Basarabiei, slujba D-zeiască iară în limba românească!

Iată o știre de cea mai mare însemnătate pentru neamul românesc, pentru tot viitorul acestui neam!

Despre ce e vorba aci? Despre o poveste lungă și jalnică, ce să prefacă în un alaiu de bucurie, și face să încolțască iară în milioane de pepturi cele mai frumoase nădejdi!

Era la 1821. Rusia, ca să slăbească pe Turcia cu care era în harță veche, — a rupt din trupul viu al frumoasei vecine Moldova, cam a treia parte, provincia Basarabia, o țară foarte roditoare, locuită toată de Români.

Fără nici un drept și fără nici un Dzeu a rupt-o din trupul mamei sale. Dar așa erau vremile. Bielele țări române nici n'aveau macar armată națională, erau două grădini desgrădite, prin cari treceau haite de lupi răpitori, odală în polroz de Turci, altădată de Muscali și altădată de Austrieci. Austria rupsesse la 1777 în același fel, tot din Moldova, dulcea Bucovină, jalnică grădină. Rusia, rupînd Basarabia, părea a zice cătră vecina sa Austră: Imi iau și eu bucata,

dacă tu și-o luași ceva mai nainte. — Și poate aveau de gînd să înainteze așa, pas de pas, rupînd din țările române, dacă nu veneau timpurile trezitoare, deșteptătoare, care puseră capăt sălbatecelor răpiri.

Dela 1821 pîn' la 1856, Basarabia gemu sub jugul și cnula Rusiei, care-i băgă și în biserică limba rusască, crezînd că în vre-o jumătate de veac poporul își va uita limba, să va da după cea muscălească, să va contopi în marea rusească!..

Dar după 35 ani Franția, întovărășită cu Turcia și Anglia, bat la 1856 în războiul dela Crimeea, pe Rusia la ea acasă! Incheind pacea, îi iau napoi Basarabia și o alătură Moldovei, ca, mi-te, lărgind prin asta hotarele — Turciei, de care să ținea oarecum România, macar după unele forme ale vieții ei de stat.

Și se s'a aflăt? Că Moldovenii rupși la 1821, dați napoi Moldovei, sunt tot așa de Români și tot așa de pușin Ruși, ca și pe cînd au fost rupși dela Moldova! Nu să lipise de ei nimic din muscălie.

La 1878, Rușii bătînd pe Turci cu ajutorul României de care să ținea acum Basarabia, — îi iau României de nou Basarabia, dîndu-i mi-te în schimb Dobrogia, cu țarm la mare. Și să începu cu Români basarabeni același joc crud: li-se scoase de nou limba moldovenească din școli și chiar din biserică, și să băgă iarăși cea rusească!

Și s'acum alți 35 ani decînd să face aceeași probă cu ei, ca doar doar, îi rusifică, îi contopesc în marea rusească!

Și iară să dovedi că nu merge! Români din Basarabia sunt și azi tot așa de pușin rusificați, cum erau la 1878!

Dar abătu Dzeu peste România un cias cu noroc. Intoarsă Dzeu foaia pe tău. Cel doi vecini ce-și poartă Simbetele, Rusia și Austria, nu să mai rupă dîn trupul României, dîmpotrivă, vîzînd ce bun tovarăș de arme va fi această țară aceluia pe lingă care va sta în o zi de primejdie, — să vadă silite a-i căuta plăcerea, bunăvoința, prelinia!

Un răspuns la această căutare după prelinia României, e tot ce vîzurăm petrecîndu-se în folosul ei în timpul mai nou: aceea, că o lăsară să și iee fără mușmur un cap de țară, mai mult de jumătate din „Cuadrilaterul” bulgar, dar mai ales e un semn viu de acest fel, știrea, că din porunca Țarului au fost lăstate să cadă cătușele de pe trupul națiunii române din Basarabia, re așezîndu-se limba română în tronul drepturilor ei în biserică din Basarabia!

E acesta un glas al viitorului! Rusia vrea să arate, că își știe repara greșelile pe care Țarul de nainte le-a săvîrșit față de România la 1878 și față de neamul românesc peste tot!

E o nouă mare cucerire a României, căruia, iată, i-se recunoaște dreptul la viață liberă națională, biserică și culturală, chiar și în afară de hotarele Regatului român!

Trebue să ne crească pepturile de nădejde, vîzînd aceste semne, cari ne arată, că de Români începe să se țină samă în acest cap al Europei!

Va trebui să se țină și de noi, cari suntem alit de numărări în această Împărăție vecină României ca și Rusiei, și cari nu voim să ne lăpădam de cererea la viață liberă națională, și nu mai suntem așa de proști, ca să nu vedem ce să înfîplă în jurul nostru și să înțelegem și noi graiul vremilor!..

Povestea unui steag.

Sașii făcători de „dreptate”, cînd e vorba de un steag românesc!

Simbăta trecută, în ziua sfîntului Proroc Ilie, Români din Maierii Sibiului aveau să-și așeze în scaun pe nou alesul lor preot. S'au pregătît la asta cu oare-care paradă, cum e obiceiul la astfel de dăji. Au făcut cunoscut polișiei sășești a orașului, că iacă ei vor ieși întru înfîplinirea preotului, cu banderiu, cu cîțiva călăreși, cu un pic de alaiu.

Poliștia li-ar fi spus că îi lasă, dar cu o condiție (punct de învolală), că: *steag românesc să nu poarte în conductul lor!* Români i-au spus că ei „steag” n'au, dar au un prapor în biserică, făcut în fețe cam românești, pe acela vreau

să-l ducă. Poliștia a spus că nici alăta nu să poate.

S'au dus oamenii acasă și s'au sfătuit și și-au zis: doar noi vedem că ei, Sașii, la privilegiuri sărbătorești, își scot steagurile lor naționale, le pun pe case, le duc în conduct, cum le place, dar alătura de steagul lor național, pun și un steag unguresc, ca steag oficios al statului, și așa e iertat să-și poarte steagul. *Facem și noi așa!* Noi vom scoate praporul, care nici nu e „steag”, ci stindard bisericesc, împodobit cu icoană sfîntă, — dar fiindcă pinzele praporului sunt românești, punem alătura de el un steag al statului, ca să nu fie cuvînt de pricină!

Și așa au făcut!

Măne-zi au ieșit la gară în calea preotului lor, cu banderiu de călăreși ce purtau obicinuitele eșarpe tricolore, și cu praporul național, dar alături de el au pus și un steag unguresc, ca oficiosul statului!

Toluși, ce s'a întimplat?

Cînd convoiul, venind despre gară, a ajuns în preajma casei orașului, el a fost înfîpînă de un gros cordon de poliști, cari oprindu-l, s'au aruncat la purtătorul praporului bisericesc, fiindcă era lucrăt în colorile românești, și zmulgîndu-l dela el, l'au confiscat (luat) în numele legii, care nu suferă purtarea acestui steag!

S'a făcut învălmășeală și s'au aprins oamenii și era primejdie de încăerare cu poliștia!

Unul dintre fruntașii parohiei, inimosul N. Joandrea, a mers atunci la purtătorul steagului unguresc și i-a zis:

„Dacă al nostru steag nu e iertat să-l ducem, n'avem lipsă nici de asta! Și luîndu-l, l'a dat unui om să-l ducă de-oparte de-aci!

Viteaza poliștie sășească a prins pe dl Joandrea și l'a dus la casa orașului și l'a ascultat, apoi l'a slobozit. Cînd a venit napoi, convoiul l'a primit cu strigăte puternice: să trăiască!

Foile ungurești din Pesta sunt foc și pară pentru cele întimplăte în Sibiu. Una din ele scrie în fruntea numărului seu de Duminecă un articol veninos, sub titlul: „Cel mai orfan steag!”, care ar fi, vezi dă, steagul maghiar, despre care ele spun că, după-ce poliștia a luat praporul românesc, — a fost

aruncat de dl Joandrea jos în lină! Și nu s'a aruncat nimenea să-l apere, să-l ridice, până nu s'a mi-luit un polișist de el de l'a ridicat.

Privind lucrul cu singele rece ce i-l dă depărtarea, iaca ce iese la iveală din toată burzuluiala patriotică maghiară-săsască din Sibiu:

—Românii au voit să se folosească și ei de un drept pe care îl văd întrebuintat de concelășeni lor Sași, în aceeași țară, în aceeași cetate: Să-și poarte și ei nu un „steag național” în înțelesul de toate zilele, ci macar un prapor bisericesc lucrat în colori naționale. Și ca s'o poată face asta, s'au supus cerinței, de a duce alături de steagul românesc și pe cel unguresc, ca steagul statului! Deși, după dreptate, nici alifia nu aveau să facă, doar a scoate un prapor, nu e a purta steag, în înțelesul luman al cuvintului!

Acu polișia nu numai că nu trebuia să facă greutăți Românilor, ci să se bucure de loialitatea lor, de simțul lor de pace, care face tot ce li se cere, ca să nu pară că demonstrează cu steag național. Polișia din Sibiu a știut doar, că Sacsonii din acel oraș își spinzură pe casele lor când numai vreau, steagul lor național sășesc, umplu și ulițele cu steaguri de acest fel, — dar, pentru a fi lucrurile pe bună pace, alături de steagul național sășesc, pun și unul de „al statului”, unguresc. Și e pace.

Așa să face și la noi la Orăștie. Sacsonerii nostri din Orăștie primesc și pe Evreul Farkas, deputatul lor cel cu nas coroiat, și pe cutare vlădică ungar sau ministru sau alt oaspe mai mare, împodobindu-i calea cu steaguri bătute pe stîlpii de telegraf. Un steag sășesc de-o parte a stîlpului, unul unguresc de cealaltă parte (ca un fel de „gendarm” al statului lângă cetățeanul cu „buze streine”). Și pe casa orașului spinzură un steag sacson cit de mare și alătura de el pe... pandurul statului, steagul unguresc.

Ei bine, care lege dă acest drept numai Sașilor?

Și de cînd aceea ce e iertat în această țară Sașilor, — Românilor nu le e iertat?

Auzim că contra Românilor cari au luat parte la conductul ce a primit pe preotul din Maierii Sibiului, mergînd pe urma praporului însoțit de gendarmul statului, de steagul unguresc, — să va porni proces, și judecătoria va cerca să-i pedepsească, pentru că au cutezat a face și ei aceea ce cumetri Sași fac în dragă voel!

Apoi aci, mă rog, răspunzători pentru tot scandalul dela Sibiu sunt numai veninoșii conducători ai orașului Sibiu, și slujii lor, polișia acelui oraș, — cari au pășit în chip cu totul volnic și tiranic față de concelășenii lor români, voinđ să le arete că: „Quod licet Jovi...”, deși e o nărozle de șapte-

zeci de grade a să mai asămăna acești concelășeni ai noștri pe sine cu ...Zei, iar pe noi, pe Români din Ardeal, cu — ceva cirezi pe care mai au ei dreptul a le mina dela spate încotro lor le place! Dacă și azi ei să mai socotesc așa față de noi, apoi acești concelășeni, vestiți ca „precauși și circumspecți” (cu socoteală și cu privire trează în jurul lor), au ajuns a nu și mai vedea nici pân' la virful nasului și nici pe depărtare de un scăluș în jurul căpășinei lor!

Pacea să apropie!

Știrile mai nouă dela București, vestesc că totuși ne-apropiem de pace. Doar mâne, Vineri, ea să închee de tot. După codiri de cîteva zile, de Joi până Duminecă, — în urmă Bulgaria s'a dat sorții, primind pacea. Iată știrile mai noue:

Marți, 5 August.

Pacea între România și Bulgaria.

București. — Duminecă înainte de-amiazi, solii bulgari au avut o constătuire de mai multe ciasuri cu solii României. Ministrul președinte Maiorescu li-a arătat mapa satorită de statul major român ca hotar nou al Țării spre Bulgaria, cu toate amănuntele ei, ca solii bulgari s'o cerceteze cu totul de-aproape și să spună de au ceva împotriva? Solii bulgari au primit mapa asta întru toate, statorînd dară ca întărită și din partea, lor în numele țării lor, aceea linie ca hotar viitor între România și Bulgaria.

Atunci ministrul Maiorescu le-a arătat celelalte puncte de pace, pe care le cere încă România, și care sunt:

Românilor din Macedonia li-se dă deplină libertate în privința bisericească și școlară, avînd a-și cultiva în școlile lor limba românească și în cele bisericești sînd sub ocrotirea unui arhierouromân! — Și asta au primit'o Bulgarii.

Să obligă apoi Bulgaria: a dărîma întăriturile ce le are împrejurul orașelor Șumla, Varna și Rușciuc, și că în aceste puncte nu va mai zidi întărituri de cetate, față cu România. Și acest punct Bulgarii l'au primit.

Nădejdea Bulgariei.

Sofia. Guvernul bulgar nădăjdueste că acum, după ce ea a primit toate cererile României și le-a dat întărire, — România îi va fi Bulgariei spriginitoare în pertractările cu celalaltă războișii, înriurînd asupra lor ca să nu rupă prea mult din hotarele ce fuseseră menite Bulgariei prin înțelegerea lor cea de înaintea războiului cu Turcii. — Dacă înse nu vor izbuti întru nimic, apoi Bulgaria mai bine își vrea războiul de nou, decît o pace prea înjositoare, căci ar-

Vinovași de scandalul din Sibiu sunt Sașii dela conducerea orașului, cari au lipsit pe Români de un drept, de care ei să folosesc cit le place. Și dacă cineva are drept a păși la proces din aceea întimplare, apoi nu ei au să tragă încă la răspundere pe Români din acel conduct, ci Români au drept să pășească contra lor pentru răpirea dreptului pentru volnicie din slujbă!

mata ei astăzi în stare mult mai bună decît nainte cu o săptămînă!

Sîrbia neîndurată.

Belgrad. — Condițiile de pace ce le-a arătat duminecă Bulgaria, ca răspuns la cele puse de Sîrbia și Grecia, au ridicat curată furtună de nemulțumire, căci ea îmbie Sîrbiei aproape numai acel hotar pe care îl îmbia nainte de războiul acesta nou. Dacă Sîrbia ar primi acel hotar, n'ar fi cișligat mai nimic prin noul război, așa că mai bine-i era să nici nu-l înceapă! De aceea aici guvernul și lumea politică e azi și mai îndirjită în a stărui pe lângă cererile sale nouă depline, și dacă Bulgaria nu le primește pe de-antregul — atunci și Sîrbia și Grecia vor urma războiul cel mai neîndurat!

Cavala, stă în cale.

București. — Orașul Cavala e încă osul ce stă păcii în grumazi! Nimenea n'a crezut că Grecia cere serios ca și acest port de mare să i-se lase ei, după ce capătă minunatul oraș și port Salonic (cu 120.000 locuitori!) care e cheia de aur a Balcanilor în atingerea cu marea! Așa că dîndu-se Bulgariei portul al doilea, Cavala, totuși Grecia ar putea fi fericită de această împărțire. — Grecia înse nu vrea nici acum, nici să auză de lăsarea Cavalei din mîni, — (căci Bulgarii să laudaseră că din acel oraș face ei portul de frunte pentru Balcani și iau tot dela Salonic!) Și așa e teamă că pentru Cavala va fi necaz, ea va împedeca pacea. Guvernul român e acum de părere, că să se închee pacea încolo, iar întrebarea că de cine să se țină Cavala, să fie lăsată spre hotărîre marilor puteri ale Europei!

Valul cu Turcii.

Țarigrad. — Guvernul turcesc are știre, că Bulgaria ar fi gata a face însemnate îngăduințe de hotar Turciei, ca să fasă fără alt război, din Adrianopol. Ar căpăta Turcia și urcarea vămilor cu 4%, ceea ce l'ar aduce venit mare în ani mulți.

Paris. — Talat Bey, fruntaș politic turc, a spus trimisului zia-

rului francez „Matin” următoarele:

— De zile să zvonește că Turcia ar fi gata a ieși din Adrianopol în schimbul urcării vămilor cu 4%. În numele guvernului meu îi mărturisesc, că asta e numa o hulă netrebnică la adresa Turciei. Pentru cea din urmă dată o spunem. Adrianopolul ne poate fi zmulș numai cu puterea armelor! Armata turcească e gata a muri până la cel din urmă om în apărarea acestui oraș sfînt!

Paris. — Ziarului „Echo de Paris” i-se telegrafiază din Țarigrad (Constantinopol): Trupele tehnice turcești lucrează zi și noapte din toate puterile la întărirea Adrianopolului! Ele sapă șanțuri nouă în jurul lui; tunurile grele de cetate le-au așezat deja pe toate iară la locurile cele mai potrivite, și în jurul forturilor au ridicat și înșepenit de nou îngrăditurile de drot cu spini, de care să se izbească valurile de călăreși ori infanterie ce ar înainta spre cetate! Li dau întărire încă mai puternică decît nainte!

Prelungirea armistițiului.

București. — Fiindcă azi (Marți) la amiazi s'a sfîrșit termenul de armistițiu (starea pe loc a armelor) și pacea încă nu s'a putut încheia, la propunerea guvernului român, armistițiu s'a mai prelungit cu 3 zile (până Vineri).

Aceste 3 zile guvernul român le crede de-ajuns pentru a încheia pacea!

Măsuri contra Turcilor.

Paris. — Intre Rusia și Austria să urmează schimb de păreri asupra mijloacelor de a sili pe Turcia să iasă din Adrianopol.

Întrebată, România a răspuns, că nu e aplicată a să face gendarmul Europei pentru a scoate pe Turci din Adrianopol pe sama Bulgariei. Dar să vorbește tot mai serios de formarea unei armate balcanice, cu România în frunte.

E vorbă și de aceea, ca Rușii să cuprindă linia dela Ceatalgea prin un corp de armată dat jos pe țarmii turcești acolo. Asta să crede că ar hotări pe Turci a să retrage fără multă împotrivire din Adrianopol.

Mercuri, 6 August.

Bulgarii să pleacă silei!

Lasă să scape și Cavala!

București. — Ziua de azi a împins lucrurile de pace cu un mare pas spre încheere! Înfiat a avut loc o ciocnire de cuvinte între ministrul român Maiorescu și ministrul bulgar Toncev, sol de pace. Maiorescu aflase că Bulgaria nu vrea să îngăduie nimic din propunerile sale arătate Duminecă, cu cari a supărat numai, pe Greci și Sîrbi, spunînd acela că prin acele propuneri, Bulgaria numai își bate joc de ei!, — și cînd a intrat în sala de sfat, întîlnînd pe ministrul bulgar Toncev, l'a zis prelinește:

— Dacă e adevărat, ce aud, apoi cred că e mai bine să înce-

tăm ori-ce joc de-a face pace. Căci tot ce facem aici e o păpușerie.

— De ce, mă rog?, întrebă Toncev. Doar avem și noi dreptul a face propunerii! De n'avem acest drept, atunci putem pleca îndată acasă, — spuse Bulgarul crezând că o să se sperie lumea de gândul că ei ar pleca acasă și, mi-le, s'ar urma războiul de nou... La asta ministrul președinte român a răspuns cu glas mai ridicat de au auzit și alții în sală:

— Nu uita, dle, că dta ai venit aici ca *invins*, ca să ceri pacea. Iar dacă crezi că această jucărie să poate urma și mai încolo, apoi de fapt solii bulgari ar face mai bine să plece acasă! Dar atunci nu veși mai avea privilegiu a mai pertracta asupra păcii!

Să vede că această întâmplare a avut urmări bune, a răcorit puțin pe solii Bulgari, — căci în ședința ce s'a deschis, s'a ajuns la încheierea păcii, în un chip cît se poate de dureros pentru Bulgaria! Solii bulgari văzînd că n'au încotro, iar de urmarea războiului neputînd ei nici să mai viseze, — s'au supus sorții și au abzis și de orașul cel așa de prețios pentru ei, Cavalla! Rămâne și acela Greciei, și numai hotarul din jurul orașului și de aci în sus, îi rămâne Bulgariei.

S'a scos prin aceasta o măsea foarte dureroasă Bulgariei trufase! Ea acum, ca să-și facă port în Marea Egeică, în vecini de Cavalla undeva, va trebui să-și zidească așazicînd cu totul de nou un oraș de port, ceea ce e lucru greu și împreunat cu foarte mari cheltueli, — și ea e azi săraca ca liliacul bisericii!

Prin supunerea aceasta a Bulgariei, au căzut șapte petri de pe peptul statelor războite cu ea, dar acelea s'au prăbușit pe peptul Bulgariei toate...

Joi, 7 August.

Berlin. — Să spune că Împăratul Germaniei a întervenit pe lângă Regele Ferdinand al Bulgariei, să se lapede și de Cavalla, numai să ajungă odată la pace. Ieri, Mercuri solii bulgari s'au și supus acestei îndrumări amare pentru țara lor!

București. Hotarul între Sîrbia și Bulgaria s'a statorit azi: Sîrbia capătă orașele: Radovnică (din sus de Egripalanca) și de aci vine linia în jos, dîndu-se Sîrbilor și orașele Cociana și Istip, și tot hotarul dela ele încolo spre Sîrbia! Aceste orașe toate și le cerea Bulgaria stăși, ba și Köprülü și Monastir-ull! Toate l-au zburat din mână ca paseri speriate de ciuha — prostiei bulgare!

București. — Pe azi, Joi, s'a așteaptă aici încheierea păcii între Bulgari și Greci și Sirbi.

Rămîne încă deschisă neînțelegera cu Turcia, care nu s'a poate prevedea ce desfășurare va lua!

La Sinaia!

București. — Pe Duminică Regele Carol s'a duce la Sinaia, în frumosul și fericitul colț de raiu al Țării-Românești, unde petrece toate verile, dar unde nu se duse în vara asta din pricina pornirilor de războiu. Acum s'a duce, mai fericit și mai mulțumit, în plăcutul loc răcoros.

Iar pe Duminică sunt poftiți la Sinaia și toți solii de pace aflători în București. Ei vor merge și vor cerceta palatul regal de vară și vor fi opriți la prînz sărbătorec, din care toți vor gusta fericiti, afară de nenorocii Bulgari, cărora le vor picura lacrimi pe fiecare bucatură a acestui prînz, ce închee o luptă prost sfîrșită din partea lor.

Va începe Bulgaria ori Rusia războiul nou cu Turcia?

Și cari sunt nădejile de biruințe?

Iaca trec zile după zile, și pornirile de războiu nou asupra Turciei, pentru a o scoate din Adrianopol, tot întîrzie. Marile state zic din gură Turciei: „Ieși afară“, iar pe sub mână i-or fi zicînd: Stai numai acolo, că prea le crescuseră frățiorilor Slavi coarnele pe urma înfrîngerii tale!...

Cel puțin pînă azi nu s'a ajuns nici la așta, ca puterile mari, să pășească împreună, toate odată în fața guvernului turcesc, și să dea așazicînd cu piciorul în pămînt naintea lui, cerîndu-i să țină samă de cuvîntul lor! Că se pare că li i teamă că Turcul le va ride în față. Și atunci ele ar fi silite a să mișca, a-și scoate sabia și a porni să l silească a le prețui cuvîntul, — și de aste nu prea au poftă! Ar însemna să se bage Anglia de colo din celalalt cap de lume, și Franția și Germania, în cheltueli grozave, ca să dea Bulgarilor, vrednicilor și „fainilor“ Bulgari, o cetate frumoasă! Aș! Că de asta o arde pe Anglia și pe Franția și pe Germania!

Dar, haid să zicem că în urmă puterile mari s'or înțelege, și vor afla chipul de a începe războiu nou asupra Turciei, — fie pornind cu toatele, fie că dau imputernicire, solie, unui stat, de pildă Rusiei, să meargă ea, în numele lor al tuturor, asupra Turciei, și că așa războiul cel nou s'a va da.

Ce crezi, va merge acest războiu ușor? Turcii, cari în rîndul trecut fură înfrînși destul de ușor colo și colo, — vor fi și acuma scoși pe ușor și bătuți înapoi?

Asta nu!

Dacă acum s'a începe un nou atac asupra Turcilor, — apoi s'a știți că ar fi un războiu așa de turbat și de crîncen, cum a fost cel din 1877, cu Plevna și Grivița!

Iaca de ce:

În rîndul trecut Turcia a fost bătută pentru că au atacat-o patru dușmani: Bulgarii, Sirbi, Grecii și Muntenegrenii. Și ea a făcut marea greșală de a-și împărți armata în toate părțile, contra tuturora: A închis 40—50 de mii în Scutari, ca să apere cetatea asta față de Muntenegreni; 50—60 mii în Iannina, ca să apere cetatea asta contra Grecilor; 40—50 mii în Saloniki, 70—80 mii în Adrianopol, apoi alte 20—30 mii în cîmp afară, printre acele celăși, și așa și-a risipit o armată de 200—300 mii numai pe-acolo. I-a rămas așa armata ce s'a țină pept Bulgariei, la locul de frunte, de abia peste 150—160 mii, și așa n'a fost minune mare, că Bulgaria, repezindu-se cu ale ei vre-o 200 mii asupra acestei armate, s'o bată! Mai ales că Turcii băgase cele mai bune ale lor oști în celăși, crezînd că asupra acelora vor sări inimicii mai turbat, — precum a și fost. Pentru luptele din cîmp, Turcii nu erau prea-prea întăriți, știînd că celășile stau în drumul oștilor dușmane și crezînd că acolo s'a vor da luptele cele mai cumplite. Bulgarii însă, au fost foarte isteț sfătuiți, să nu atace cu toată puterea Adrianopolul, cea mai puternică cetate ce li-se pusese în cale și în care își puteau rupe dinții toți, — ci să atace ei trupele rămase afară, care nu-s nici cele mai bune, nici destul de multe aci și numai după ce le-a bătut pe acestea, ceea ce e lucru mare, — și după ce așa și-a însușit grozav oștile proprii și a speriat și desnădăjduit pe Turci, — atunci să se întoarcă asupra Adrianopolului celui tare!

Așa au făcut! Și totuși nu putură lua Adrianopolul decît în al doilea războiu, cu ajutorul dela Sirbi!

Azi? Azi ai mai găsi iară numai 50—60 mii de Turci într'un loc?

Aș! Azi ei și-ar pune întreaga lor putere aci, la Adrianopol! Ai sta în față nu cu 70 mii ci poate cu 200 de mii și în cîmp asemenea nu ai găsi numai 120—140 mii, ci alte 200 mii!

Și a lua luptă cu aceste armate păgîne, încurajate azi înfi prin aceea că se știu multe la olaltă, a doua prin aceea că știu pe Bulgari zdrobiți și slăbiți, a treia apărîndu-se ei acum cu toată turbarea și desnădejdea și ura lor asupra creștinilor ce năvăliră să le strice patria, — vădit că e a te arunca în o luptă nespuse de grea!

Văi de sînge ar trebui să curgă și din trupul păgînului și din trupurile creștine, ca la Plevna și Grivița, — ca să poți scoate de nou pe Turci din cetatea lor sfîntă, în care îl băgă de nou — proștia bulgară!

Din România.

Colera în România!

S'a dovedit și oficios din partea guvernului român, că cumplitul biciu alui Dzeu, *colera*, s'a strecurat ori a fost adusă de pe cîmpiile bulgare, și în România!

În comuna Ștefănești, care e numai la 12 kilometri departe de București, au fost pînă acum 12 îmbolnăviri de coleră, dintre cari două s'au sfîrșit cu moartea!

Miliția aflătoare în comună (regimentul 26 de infanterie) a fost strămutat îndată de porunca ministeriului de războiu.

Guvernul ia cele mai întinse măsuri, ca molima să nu s'a răspîndească mai departe.

Demobilizare.

E lucru îmbucurător, că atît în Austroungaria cît și în România s'a arată semne și să iau măsuri pentru demobilizare, pentru trimiterea pe la vetrele lor a rezerviștilor chemați sub arme și ținuti gata de războiu.

La noi o parte a rezerviștilor aflători în Bosnia—Herțegovina pe la hotarele sîrbești și muntene-grene, — au fost lăsați acasă la concediu (urlaub) pe cîte 3 săptămîni, dar li-s'a spus și aceea, că nainte de plinirea zilelor, poate că vor căpăta știre telegrafică, ca nici să nu mai meargă napoi.

E semn îmbucurător acesta, că vremile s'au liniștit și nu mai e primejdie a fi chemați alți rezerviști sub arme, ci că mai curînd o să fie trimiși acasă și cei ce azi s'a mai află sub arme.

Același lucru s'a vestește din România, că adecă și armata română va fi în curînd retrasă din Bulgaria (poate s'a și început retragerea) și oamenii vor fi trimiși pe la vetrele lor.

În București și în toate orașele s'a fac mari pregătiri pentru primirea cu alaiu strălucit a oștirilor ce s'a întorc acasă, aducînd hotarul țării mărit! Muzicele și corurile învață cîntece nouă de vitejie și de bucurie, cu care să primească oștirile țării întoarse de pe cîmpul de onoare!

Adeverire!

Să adeverește și prin o telegramă mai nouă, trimisă din Cernăuți (din Bucovina, vecină cu Basarabia) foilor din Viena și Pesta, — că guvernul imperial rusesc a dat slobozire a să slujă de aci încolo românește în bisericile din Basarabia!, — și că Duminică a fost cea dintîi slujbă sărbătorească românească în biserica episcopală din Chișineul! Ajută-le și ajută-ne, Doamne!

Fapte nobile.

Di Dr. Simion Cîmpean, avocat în Brad, și a sărbătorit cununia în 27 Iulie n. și la ospățul de după cununie, la propunerea dlui inv. pens. Nicolae Crăciun din Slănița-de-jos, s'a făcut o colecție în folosul fondului gimnaziului din Brad. S'au adunat 100 cor., care s'au și trimis de dl Dr. Cîmpian la cassa conzistorului arhidieceșan din Sibiu, unde să păstrează fondurile gimnaziale.

— Ca ne-altele de mare este fapta patriotică ce au săvîrșit-o zilele trecute doi frați din România, Nicolau și Ioan Mihail, cari au dăruit un milion de Lei (o mie de mii) ministrului român de războiu, ca să înființeze un nou regiment de artilerie (de tunari), ba au asigurat și câte-o pensie de 5 lei la zi pe seama tuturor acelor familii, a căror părinți și sprijinitori vor merge sub steagurile aceluia regiment întru apărarea Țării!

Eră pe când armatele române trecuseră Dunărea și prinseseră la Ferdinandovo brigada de călăreți bulgari!

Chiar și foile din străinătate scriu uimite de atîta dărnicie, izvorîță din sfînta iubire de neam și de moșie!

Fericită Țară cu astfel de fii!

Danev!

Azi toată lumea înțelege, că dacă biata Bulgaria să vede trîntită la pămînt și cu genunchii alor 4 vecini tari la ea pe pept, — asta o poate mulțumi numai dobitocului de Dr. Danev, politicianul orb și increzut, care nu știa să se oprească în lăcomia să fără margini de a face o Bulgaria mare-mare, cît un fund de căldare!

Și multă lume îl injură pe acest Danev, în Bulgaria, ca și în Serbia, Grecia, Turcia și România.

Un ziar din România însă, vine mai nou cu un cuvînt deosebit și cuminte. El zice:

— Voi Românilor ce-mi injurați pe acest Danev? De-ați avea judecata destul de rece, ar trebui nu să-l injurați, nu să dați și voi în el cu petri, din potrivă: Să-i ridicați la țărîm Dunării și al Mării, la Turtucaia și la Balcic, cite o mare statuie, că unui bărbat cu adevărat mare pentru România!

„Că de nu era acest Danev la putere în Bulgaria, ci un cap mai așezat, mai cu socoteală, România nu avea azi minunatul cap de țară Cadilaterul! Numai Danev prin prostia lui ni-l'a dat! Bulgarii pot să-l injure, pot să-l bată cu petri, au tot dreptul la asta, dar noi Românii de ce? Nouă ne-a făcut un negrăit bine prin dobitocia lui...“

Și zău că are dreptate foaia din Țară.

De altfel știrile mai nouă spun că nenorocitul rumpător a cununei de glorie a țării sale, — ar fi fost arestat, sub cuvînt că a folosit spre scopuri neiertate banii țării din fondurile secrete (tănuite) ale guvernului.

Va fi numai un cuvînt pentru a putea pune mîna pe el, și a-l face să plătească macar în parte prin suferințele sale, suferințele cele înmîit de mari ale patriei sale, care a avut nenorocirea a-l avea în fruntea sa atunci, cînd mai mult ca ori-și-cînd să cerea acolo un om cu cap — nu de Bulgar!

Vas bulgar scos de pe fundul mării, ca pradă de războiu.

Cînd, în războiul acesta cu Grecii și Sirbii, vasele de războiu ale Greciei înaintau spre Dedeagaci, ca să cuprindă și acest punct dela Bulgari, — corăbierii bulgari cari să aflau pe corabia „Belomore“ în portul Dedeagaci, pentru ca nu cumva corabia lor să cadă în mînile Grecilor, — au făcut ce au făcut și la Rusciuc de frica vaselor de războiu române, — au scufundat ei înșiși vasul lor! Vasul „Belomore“ era prețios Bulgari, căci făcea slujba de cărăușit marfuri și oameni între Dedeagaci și Salonik.

Acum afurisiți de Greci nu și-au dat pace pînă nu au dat, prin scufundători, de urma lui „Belomore“ și l'a u găsit! S'au pus apoi pe lucru, l'au legat cu lanțuri și au început a l' trage în sus cu ajutorul mașinilor de ridicare înșepenite pe alte două corăbii mari, și — l'au scos! Acum îl duc în portul grecesc Pireu, unde să reparează corăbiile stricate, îi dau reparația de lipsă și așează apoi corabia bulgară în șirul vaselor grecești, ca lucru de mare preț și de mare fală pentru ei, ca foarte prețioasă pradă de războiu!

Multe găluște amare mai au să înghită amărății de Bulgari, pentru prostia lor!

Correspondență.

Sărbările culturale din Basna.

În ziua de 2 August 1913 și-a ținut Desp. Diciosinmărtin al »Asociațiunii« adunarea sa generală în Basna, comună locuită în mare parte de Sași, cari înfluresc asupra culturii române. Era și pentru aceasta la loc faptul, ca Asociațiunea să cerceteze comuna aceasta și comunele dimprejur. Și putem vesti cu plăcere, că am aflat lucruri bune, conlucrînd și împrejurarea fericită, că locuitorii fruntași din acel ținut sunt la cufmea chemării lor.

Deși timpul fuse nepriincios, s'a adunat totuși mult popor din co-

munele Bazna, Velț, Boian, Cetatea-de-baltă și din comuna fruntașă Blăjel, cari au venit ca soldații în rînduri închegate, cutreerînd calea scălzilor, unde oaspeții străini priveau uimiți la flăcării nostri. Din Diciosinmărtin a venit aproape întreg comitetul, însoțit de număr mare de intelectuali și dame române.

Din raportul comitetului reiese faptul îmbucurător, că din cele 60 de comune ale Desp. au fost cercetate 50 de comune și s'au ținut în restimpul de trei ani de cînd e ales acest comitet, 150 de prelegeri populare, (adecă cam trei prelegeri în fiecare sat). S'au înființat 40 de agenturi și tot atîtea biblioteci, apoi două bănci populare. S'au arangeat expoziții de jocuri naționale și de țesături românești, concursuri de lucrări literare, producțiuni și petreceri număroase în folosul »Asociațiunii«.

La adunarea din Bazna, comitetul avînd în vedere uriașele stricăciuni și neajunsuri, pricinuite de potopurile mai nouă, a aflat de bine să nu aranjeze sărbări în stil mai mare, cruțînd astfel populația de cheltueli mai însemnate. Totuși flăcării din Cetatea-de-baltă s'au înființat de bunăvoie predînd Călușul și Bătuta înaintea întregii adunări.

Adunarea a fost altcum cercetată și de mai multe persoane maghiare aflătoare la scălzi, printre cari — contesele Haller, Teleki și baroneșele Keményi, cari au rămas uimite de frumseța jocurilor românești, arătîndu-și credința, că România înaintea vădit pe terenul cultural, și încă ca o repeziciune neașteptată.

S'au ținut două conferințe bine reușite, din partea dlor Constantin Nușlea, funcționar la »Albina« din Diciosinmărtin, și Aurel Nan teolog din Sibiu. Amîndouă conferințele, dar mai ales cea economică ținută de dl Nușlea, fiindcă era la loc și timp venită (în Basna și Blăjel s'au înființat de curînd 2 bănci) a fost ascultată cu o deosebită luare aminte și viu aplaudată.

A mai vorbit țăranul Vasile Șandor, frumos, și a mulțumit în numele poporului comitetului reales, pentru zelul seu.

Petrecerea de sara a fost bine cercetată și reușită.

Corresp.

Din țara Băiții.

Onorată Redacție! Rar de tot ni-se dă să cetim prin foi cîte-o scrisoare și de prin părțile acestea. Nu știm lipsa de scriitori pentru foi, ori nepăsarea celor chemați, e pricina.

Oamenilor din aceste părți nu le e dat să guste prea mult din roadele culturii românești. Căci prea puțini își bat capul cu ei. Nu prea știu ei ce e Asociațiunea noastră, ce-s bibliotecile. N-au sărmanii de unde, deoarece stîncele acostează de peatră, nu voesc să le vorbească nimic.

Unele comune au rămas și a-

nul trecut fără învățător. În unele părți ni-se închid școalele, căci nu răspund legii, iar la noi stau închise din lipsa de dascăl. De pildă comuna Crăciunești, unde avem un edificiu școlar de model, — nu e învățător!

Poate că lipsa de preot a adus cu sine și lipsa de învățător din această comună. Un cuvînt numai am de spus privitor la alegerea de preot: Dragi frați din Crăciunești! Atunci cînd alegeți pe preot, gîndiți-vă, că aveți să alegeți pe cel căruia îi e încredințată paza sufletelor voastre, cel mai însemnat bine sfătuitor și îndrumător al vostru. — Cugetați-vă bine! Nu apăs cumpăna nici în partea unuia dintre concurenți, — căci trăgîndu-se ei din comuna dv., îi veți cunoaște bine. Iar rămîne adevăr mai presus de toate, că atunci cînd veți avea un preot și un dascăl vrednic, veți umplea biserica și școala, iar nu crîșma! La alegerea de preot, cumpăniți lucrul cum va fi mai spre binele obștei, — și Dumnezeu vă ajute ca, ajungînd a avea un preot vrednic de satul vostru fruntaș, să aveți în curînd după el și învățătorul cel bun! Că așa cu ajutorul lor, la înălțare mare să ajungeți întru toate!

Un fiu îndepărtat.

Sebeșul-săsesc, Iul. 1913.

Dle Redactor! În 27 Iulie n. meseriașii români din Sebeșul săsesc au arangeat o petrecere a cărei venit a fost menit Fondului văduvelor și orfanilor de meserieși de aici, și petrecerea a reușit ea destul de bine, însuflețire frumoasă, veselie — totuși pentru mulți din noi, cari privim lucrurile din toate punctele de vedere, ea a lăsat și mult de dorit.

În întîia linie am văzut cu părere de rău destui meserieși, cari, în loc să vină și ei la petrecerea dată de soții și frații lor, în folosul unui fond ce dorește ajutorarea familiilor de meserieși, — mai bucuroși s'au pierdut prin cele crîșme, ori au stat nepăsători acasă. E adevărat că marea mulțime și-a făcut datorința, dar noi credem că toți meseriașii, nu numai unii, au să fie la locul lor la astfel de privilegii.

Vor zice unii: »Dar dacă eu n'am voe să-mi petrec, de ce mi-i cere să merg și eu la petrecere? Ori n'am, dragă, mijloace, parale de cheltuit la o petrecere, căci ori-cît ai fi de cruțător, o petrecere tot îți șterge 8—10—12 cor. ori și 20, din buzunar, afară de cumpărările ce ești silit a face în preajma ei...“

Bine; pe cel ce așa vorbește, și pe care îl poți crede, că de aceea n'a fost la petrecerea fraților sel, — îl scuți, îl ierți bucuroși. — dar și acela e dator a-și arda cel puțin inima bundă față de pornirea fraților sel, — trimițînd o coronuță două și el ca taxă de intrare sau ca dăruire pe sama fondului pentru care să face petrecerea! Atunci s'a plătit de datorință și rămlinerea lui

acasă nu mai poate fi luată în nume de rău. Acel însă, care în nici o formă nu-ți arată nici o luare de aminte, acela nesocotește pe soții sei, nesocotește întreaga societatea meseriașilor noștri și năzuințele ei nobile. Și pe aceștia am dori a-i întoarce la simțiri și gândire mai bună.

Dar de au fost unii cari în așa fel s'au arătat nepăsători, — am văzut în schimb mulți meseriași însuflețiți, apoi multe dame de meserieși, cari să întreceau în a sluji cu drag Reuniunea, ca vânzătoare de flori în folosul fondului, etc. Îndeosebi trebuie să pomenesc aici cu laudă pe dsoarele Nița Tecău din Sebeș și Victoria Pop din Vâlșoara, cari s'au distins în privința asta. A și ținut petrecerea cu multă voe bună până în zori.

Din partea inteligenței române din loc însă, am fost slab sprijiniți. Și nu e bine că inteligența nu arată o mai viuă interesare mișcării meseriașilor și să cultive o frăție cu ei. Interesele mai înalte ale neamului nostru aici, ca și aiurea, o cer aceasta, și nu noi am fi chemați a o spune asta inteligenței ci ea ar trebui să ne arate, că înțelege în chip superior acest lucru și îl îndeplinește.

Folosim privilegiul a aduce mulțumite dlor cari au binevoit a dărui câte ceva peste prețul билетelor de intrare, anume: dl P. G. Opincariu 3 cor., dna Eugenia Paraschiv și N. Beșoiu, câte 2 cor., S. Lupșe, D. Sibişan, D. Lupșe, dna David Popovici, I. Oprea, I. Tincu, P. Moga, Victor Săbăduș, P. Ursu, I. Radu, N. Opreșiu, P. Muntean, Avr. Cuntean, câte 1 cor., Ioanichie Bota, N. N. câte 50 fil.

Cu toate că cheltuielile au fost foarte mari, totuși a rămas un câștig curat de cor. 39.16. — în folosul fondului orfanilor și văduvelor de meserieși.

N. O.

Țăranca...

Să miră solii de pace veniți la București, că văd câmpiile României lucrate!

Ziarul „Seara” din București aduce următorul articol scris de dl Ludovic Dauș:

„Solii păcii, și în deosebi dl Venizelos, înliul ministru al Greciei, în trecerea lor prin Țară până la București, au rămas mirați și plăcut atinși, văzând ogoarele lucrate, grinele culesel

— Cum? s'au întrebat, în țara aceasta au mai rămas destule brațe pentru nevoile grele ale cîmpului? La chemarea patriei, au răspuns șase sute de mii de oameni, floarea și încreștea României; s'au strins cu toții sub steaguri și au pornit peste Dunăre, și mersul regulat al vieții n'a încetat?... Fîresc ar fi, ca preluțindeni, dela un colț la celălalt al țării, jalea și pustiu să se fi încuibat și prin ogoarele țărănilor, și în moștile bogățiilor... Ne așteptam să vedem griul sculurîn-

du-se și putrezind nesecerat pe cîmp; — credeam că vom vedea porumburile neprășite și înăbușite de burueni... că vom înfiini desna-dejdi și ruini, aducînd după ele chipul fioros al foamei viitoare și al morții, ca pe la noi!..”

Cam așa au vorbit de sigur mulți străini trecînd prin țara noastră. Poate că a venit și pe buzele multor orășeni de-ai noștri, căci, — necunoscînd puterile vie ale poporului, vor fi crezut că o mobilizare în plină vară, în toiu lucrului și plecarea oștilor în Bulgaria, trebuie să fi lăsat cîmpurile fără brațe sau în tot cazul cu prea puține brațe, pentruca bogățiile ogoarelor noastre să nu se piarză în mare parte.

Credința această putea fi cu atât mai întemeiată, cu cît e îndeobște cunoscut, că populația la noi nu este tocmai numeroasă, față de întinderea țării, așa că de multe ori, în timpul verii să dă drumul chiar și soldaților dela regimente, ca să dea și ei o mână de ajutor la munca cîmpului! Căci avem prea puține brațe față de bogățiile noastre. Mobilizarea atîtor rezervați răpînd lucrului mai mult de o jumătate milion de oameni, lipsa brațelor devenea și mai simțitoare făcînd pe fiecare să creadă, că:

— Muncile cîmpului vor suferi îngrozitor! Se va pierde mai tot rodul anului și vom avea sărăcie!..

Dar ce gîndești, se bate cap în cap de multe ori cu ce vezi!

Niște mâni de zîna au tors la noi firul unei sorți mai bune. Au lucrat frumos, cu hărnicie, au împînzit cîmpiile, dela un capăt al țării la celălalt, și-au tors firul de aur al bogăției anului acesta. Cine sunt? Cum le zice? Le cunoaștem cu toții: Sunt albinele noastre, *femeile, sâtencele noastre!*

Am trecut deunăzi cu automobilul, dela București până departe în Ialomița, la Malu, moșia dlui I. Th. Florescu. În tot timpul drumului, ciasuri întregi, de oparte și de alta, cît puteam zări, să desfășurau lanurile de grâu tăiat, cu znopi legați și așezați frumos. Pretutindeni fluturau în vînt cămășile albe și tulpanele de toate colorile, iar brațele puternice și iuți, zoreau într'o neîntreruptă încordare și muncă.

— Bravo fetelor!... Ei, merge strînsul?...

— Cum nu! Merge!

— Dar așa singure, cum de a-ți putul să faceți alți?

— Ei, și dacă s'au dus ai noștri? Doar nu ne am născut cu mâinile în sîn!

— Ori cum...

— Zău, nu-i mare lucru ce facem.

Își făceau cu ochii, chicotînd (rizînd) de mirarea mea. Auzeam glume, cîntece, ca 'n zi de sărbătoare.

— Dar de cei duși nu vă îngrijii?

— Cum o fi, și o fi, — s'or întoarce cu voia lui Dumnezeu...

Nici o tînguire, nici o față tristă. Își primeau soarta în tăcere, pregătite la ori-ce, viteze în fața împrejurărilor. Pentru că-i războiu, nu-i un cuvînt să nu-și culeagă oamenii griul... Bărbații își plătesc tributul (darea cu care s datori țării și vieții) în jurul steagului, ele și l plătesc adunînd bogățiile, ca să avem din belșug în zilele ce vin... Fiecare cu partea lui... Ei de sentinelă dincolo de Dunăre, ele de sentinelă în țară!..

Ludovic Dauș.

NOUȚĂȚI

Tîrg de vite neobicit de bogat în vite și sărac în cumpărători, a fost tîrgul dela Deva (comitatul Hunedoarei) ținut în 31 Iulie și 1 Aug. Au fost mîinate la tîrg vite ca ne-altădată de multe, căci sârmanul popor al ținutului Devei, cari și în alți ani buni e sărac, abia tîrîndu-și zilele de azi pe mîne, — acum e cu totul desnădăduit din pricina verii acesteia cu altele ploii și cu potop. Hotarele comunelor din jurul Murășului au fost cu totul înnecate, nu au bieții oameni nici nutreț; nici pășune pentru vite, n'au cu ce le hrăni, și așa, deși cu desnădejdea în suflet, să silesc să scape cumva de ele, vînzîndu-le. Au fost mîinate la acest tîrg ca la 20.000 vite! Dar cumpărători au fost prea puțini pentru atîta vită îmbiiată. Și cumpărătorii și acum căutau vitele grase, iar mulțimea poporului își adusesese vitele la tîrg tocmai fiindcă n'are cu ce le hrăni, decum să le mai și îngrașe, și așa s'a văzut o prea mare scădere de prețuri la vite. Față de tîrgul trecut (nainte cu 3 luni) prețul a scăzut cu vre-o 25% (a patra parte). — Au fost duse numai cu trenul 65 vagoane vite cumpărate aci, și 3 vagoane de cai, — afară de ce s'a dus așa pe jos în toate părțile. Totuși cei mai mulți oameni au mers dela tîrg nemîngăiați, ducîndu-și vitele de nou acasă, la lipsă și la grijă.

Să pare însă că Dzeu să va îndura de noi căci vremea a început a se întoarce spre bine și, de-om avea și o toamnă lungă și caldă, — oamenii vor putea face încă samă de nutreț și nu o să fie silii și la tîrgul de toamnă a alerga cu vitele să și-le lapede, — căci știu ei că curtea economului, fără vite e ca omul fără mâni!

Adunare de învățători. Convocare. În conformitate cu §. 12 din statute, convocăm prin aceasta Adunarea generală ordinară a „Reuniunii învățătorilor dela școalele populare conf. gr.-or. române din protopopiatele Timișoara, Belinț, Comloșul-mare și Lipova” pe Vineri în 22 August în 1913, în biserica ort. rom. din Timișoara-Fabric la ora 8 înainte de amiază, la carea se învîă toți membri reununei, precum și toți bine-

vollorii culturii. Vor avea loc două ședințe, una înainte, alta după amiază. Să vor ceti rapoartele comitetului, apoi dizertațiuni și prelegeri practice; în ședința de după prînz rapoartele comisiilor.

Timișoara, din ședința comitetului ținută la 15/28 Iunie 1913. Iuliu Vuia m. p. președinte. Aurel Bădescu m. p. notar.

Advocat nou în Făgăraș. Am onoare a aduce la cunoștință, că mi-am deschis cancelarie advocațională în Făgăraș, strada Becleanului Nr. 22. Făgăraș, datul poștal. — Cu toată stima: Dr. Iuliu Cîrje, avocat.

Convocare. Onorații membrii a-i Despărțămîntului *Aiud-Teiuș* al „Asociațiunii” pentru literatura română și cultura poporului român, precum și toți cei-ce să interesează de înaintarea culturală a poporului nostru, să concheamă la adunarea generală ce să va ținea în comuna *Stremț* (Diod) în ziua de 10 August n. la 3 ore p. m. cu programul oficios.

Aiud, la 1 August 1913. Dr. Emil Pop m. p. director. Nicolae Marcu m. p. secretar.

Nou avocat român în Cluj. Imi iau voe a înștiința, că am deschis cancelarie de avocat în Cluj (Kolozsvár) str. Szentegyház Nr. 21. Dr. Sever Dan, adv.

Congres învățătoresc. Stăm în preajma unei mișcări, ai cărei rost și însămnătate, porniri spre bine ori pe căi încurcate, o vom putea vedea abia după ținerea „Congresului”. E vorba de o mare adunare a tuturor învățătorilor români, de amîndouă confesiunile, adecă și uniți și neuniți, la un loc, în un „Congres”, ce să se țină la Cluj, în 25 August n., pentru a dezbate asupra unui program care îmbrățișează o mulțime de puncte mari și adinc făietoare în viața și chemarea alți a învățămîntului, cît și în viitorul și rostul învățătorului însuși! Sunt lucruri de cea mai mare însămnătate, dar a căror îndrumare, poate pe cărări mai bune, nu atîrnă de voia învățătorimei numai, ci de alor 3 factori puternici încă: a ministrului de culte și a duor conzistorii. Dar să pare că aceste ținte, mult-puțin ideale și cari dau oarecare îndreptărire congresului, căci și dacă nu poate hotărî însuși în meritul lor, le discută cel puțin, spre a fi cumva auzite de instanțele mai de sus, ținta aievea principală a „Congresului” să vede din apelul convocătorilor, care spune că e organizația învățătorilor!

Cum, ce să urmărește prin această „organizație”, nu pulem încă înțelege. Organizație pentru eluptarea unei stări materiale mai bune? Acum cînd această țintă e alinsă în măsură deplină pe urma nouelor legi școlare? Sau organizație ca învățătorimea să se impună ca corp, în cutari treburi obștești? In

eri? Și când învățătorimea asta e de două confesiuni, cum va putea fi condusă la fel de un comitet oarecare?

O, atâtea întrebări să ivesc în jurul problemelor acestui congres, — la cari nu poți afla răspunsul firesc și cu înțeles. Vom aștepta dară până după congres, când vor ieși acestea la iveală.

Interesul pentru congres s'ar părea a fi mare, căci convocarea e iscălită de peste 30 președinți de reuniuni învățorești, apoi de foarte mulți învățători.

Pare a vărsa oarecare lumină asupra întregii mișcări faptul, că congresul nu e conchemat nici la Blaj nici la Sibiu, în reședința uneia ori alteia din cele două metropolii românești, — ci la Cluj, în metropola altei lumi, foarte îndepărtate de reședințele metropoliilor noastre. Și în această metropolă să pun învățătorilor noștri în vedere mergere pe la teatru (să face din acest privilegiu un teatru românesc în Cluj?), cercetare de locuri și lucruri însemnate, etc.

E departe de noi a primi cu cea mai mică bănuială tot lucrul, — totuși trebuie să stăm foarte rezervați în fața mișcării, până după congres, când vom vedea mai limpede ce vrea, și ne vom putea spune cu mai mult femeiu cuvântul.

Mapa hotarului cucerit de România, e lucrată acum nouă, arătând tot cuprinsul luat din Cuadrilater. Vecinătatea acelu hotar e lăsată alb, iar noul pământ românesc e însemnat în culoare, așa că se poate vedea bine. Sunt peste 260 comune și încă nu s scrise chiar toate.

Mapa, pregătită la București, să află de vânzare la „Librăria Națională S. Bornemisa” din Orăștie, cu 50 fileri. (Prin poștă să trimită în cuvertă închisă cu 60 fil.)

Petrecheri.

— Reuniunea femeilor gr.-or. din Zlagna și jur invită la petrecerea populară și producțiunea teatrală urmată de joc, ce o va arangia Duminecă, în 10 August n. 1913, la Kolozsvári P. Inceputul petrecerii populare la orele 2 d. am., a producției teatrală la 8 seara. Venitul curat va incurge în favorul Reuniunii femeilor gr.-oriet. din Zlatna și jur.

— Tinerimea studiosă din Dăneș invită cu toată stîmă la producțiunea teatrală împreună cu joc ce o va arangea în școala gr.-or. în 10 August n. Venitul curat este destinat pentru „Fondul pentru edificarea bisericii”.

(Invitare tipărită la o tipografie săsască din Sighișoara! Așa cer timpurile noastre de azi, că „tinerimea” să se însufletească cit poate pentru ce e strein, nu pentru ce e al nostru!)

— Tinerimea română din Brad și jur invită la producțiunea teatrală împreună cu dans, ce se va ținea Duminecă la 10 August n. în pavilionul de vară a hotelului „Coroana” din Brad. Venitul curat este destinat „Casinei Române” din loc și bisericii gr.-or. rom. din Brad.

Candidat!

Caut un candidat cu praxă bună. Intrarea îndată.

Dr. Ioan Pop adv.
Alba-Iulia (Gyulafehérvár).

Moșie de arindat

în mărime de 330 jugăre să află în comuna Ciuguzel-Fugad, comitatul Albei-Inferioare, potrivită cu deosebire pentru prăsierea oilor. Informațiuni mai deaproape dă proprietarul:

Nagy Pál
(1059) 1—3 primpretor în Nagyenyed.

Edict de licitațiune.

Primăria comunei Todoritza publică, că casele de crijmă ale comunei Todoritza de sub Nr. 48 b., cu toate apartamentele lor, să vor da în arindă începînd din I/1 1914—1916 XII/31 în licitațiunea ce să va ținea în 31 August a. c., la 10 ore a. m. în cancelaria comunală Todoritza. Prețul de strigare e 1500 cor. după care sumă e a să depune vadiu de 10%. Oferte scripturice încă să primesc. Condițiunile de licitare să pot vedea în orele de oficiu la cancelaria comunei din Todoritza.

Todoritza, (comitatul Făgăraș) în 4 August 1913.
(1056) 1—1 Primăria comunală.

Edict de licitațiune.

Primăria comunei Mundra publică casele de crijmă ale comunei Mundra de sub Nr. casei 4 și 249 cu toate apartamentele; lor să vor da în arindă începînd din I/1 1914—1916 XII/31 în licitațiunea ce să va ținea în 11 Septembrie a. c. la 2 ore p. m. în cancelaria comunală din Mundra. Prețul de strigare pentru crijma de sub Nr. 4 e de 1600 cor. după care sumă e a să depune vadiu de 10%. Oferte scripturice încă să primesc. Condițiunile de licitare să pot vedea în orele de oficiu la cancelaria comunală din Mundra.

Mundra, (comitatul Făgăraș) în 4 August 1913.
(1057) 1—1 Primăria comunală.

„Cele mai frumoase!”

Așa să chiamă volumașul de poezii populare scoase acum de sub tipar de „Librăria Națională” dela Orăștie, poezii alese de dl Seb. Bornemisa, redactorul revistei „Cosinzeana”.

Cel căroră vă plac poeziile populare (și la toată lumea plac pentru farmecul din ele!), cumpărați-vă această cărțică de poezii populare și veți avea o neîncetată plăcere citindu-le, căci ele sunt într'adevăr, cum le spune titlul cărții: „Cele mai frumoase!”

Prețul 60 filleri, trimise franco.

Societ. acționară „Hebe”.

P. T.

Direcțiunea societății acționare „Hebe” dela băile de apă minerală alcalino-muriatice din Singeorzul-Românesc, aduce la cunoștință on. public, că luînd în stăpînire aceste băi cu un renume atît de bun, în vederea unui sprigin și mai mare din partea on. public românesc, a reorganizat această stațiune balneară după confortul modern necesar, reducînd totodată simțitor atît prețul scaldelor, cit și al cvartirelor.

Deasemenea s'a îngrijit ca să angajaze un hotelier priceput care stă la dispoziția onorațiilor oaspeți cu o bucătărie bună și ieftină.

Prețul scaldelor calde: cl. I. 1'20 cor.; cl. II. 1. cor.; scaldă rece 40 fileri.

Odăi de închiriat în urma mai multor clădiri nouă cari s'au făcut, sunt din abondanță și prețul lor variază între 2—6 coroane.

Efectele miraculoase ale acestei ape vindecătoare sunt în genere cunoscute, așa că ne dispensează de ori-ce alt reclam.

Rugăm deci on. public românesc să binevoiască a ne da tot spriginul.

Direcțiunea societății acționare „Hebe”.

Anunț.

— Pentru cei cari pleacă la America!

Subscrisul aduc la cunoștință tuturor fraților români din jurul Orăștiei și Alba-Iulia, cari voesc a pleca la America, să-mi aducă copila mea în vîrstă de 9 ani, pe lingă o cinste frumoasă. A-pei, cari să oferă la aceasta și nu voesc a veni până în comuna unde locuesc eu, să se oprească în orașul unde au adresa, numai să mă încunoștiințeze unde s'au oprit, prin adresa lor exactă. Copila mea este la mama mea Maria Băcăințan, Vințul-de-jos. Cu stimă

Nicolan Bacăințan
agent de berărie în Ilasco, Mo,
Ralls Country

NB. Unde să va oprî acea persoană, și mă va încunoștiința, voui pleca îndată acolo, și îi voui răsplăti pentru binefacere. (1061) 1—1

BANCA INDUSTRIALĂ UNGARO-BOEMĂ Budapesta V., Sas-u. 27.

AVIZ.

Tot omul să-și încerce norocul!!

Deja în 25 August a. c.

va fi tragerea proximă a lozurilor convertite dela Banca Hipotecară Ungară cu un câștig principal de: **Coroane 500.000**— și o mulțime de câștiguri mai mici în suma totală de cca **1/2 MILION** coroane.

Dorind a face ori-cui posibil a-și cumpăra cel puțin unul dintre lozurile acestea atît de bune le vindem de prezent pe lingă

36 rate lunare à cor. 650.

Noroc fără nici un risc!

Noroc fără nici un risc!

Nici o altă sortă de lozuri nu oferă astfel de șanse ca acestea.

Cine ne trimite rata primă de cor. 650, acelaia imediat i-se trimite din partea noastră Lista de rate legală, în care este indicată Seria, Numărul și Litera lozului vindut, pe a cărei bază va putea participa atît la tragerea proximă, cit și la toate celelalte, intrucit se va purta cu achitarea ratelor viitoare punctual.

Cine ne trimite primele 3 rate de-odată, acelaia îl cvităm a 3% rata gratis

Toate comenzile sunt a se adresa către secția de lozuri al institutului

Banca Industrială Ungaro-Boemă.
Budapesta V., Sas-u. 27.

(1054) 1—2

Mașină de împlătit.

La subscrierul să aflu de vânzare o mașină de împlătit, mînată cu motor de benzin. Motorul e de 6 H. P. — Mașina e în stare foarte bună. Are garanță. Alege în 2 clase Prețul 3000 cor.

Iosif Filimonescu
m. lăcătuș în Orăștie, strada Căstăului,

(1063) 1-2

Un practicant

din familie bună, absolvent de 2-3 clase gimnaziale, reale sau civile, și care posedă limba germană sau maghiară, se primește în prăvălia de manufactură, băcănie și ferărie a firmei

Nicolae Răchitan
Săscior, (Szászcsor, Szeben-megye).

(1060) 1-3

Un tinăr

din familie bună, absolvent de 3 sau 4 clase gimnaziale, reale sau civile, află loc ca

practicant

la firma:

Ioan Comșa & Fiu
Săliște (Szellstye).

(1062) 1-3

Căsătorie.

Tiner solid, cu purtări bune, în vîrstă de 25 ani, măestrul de profesiune brutar (pitar), s'ar căsători cu o doamnă de măestru care să aibă și ceva zestre, cît să-i fie de ajutor la începerea meseriei.

Scrisorile să vină la administrația foii, — care le trimite la locul lor. (1064) 1-3

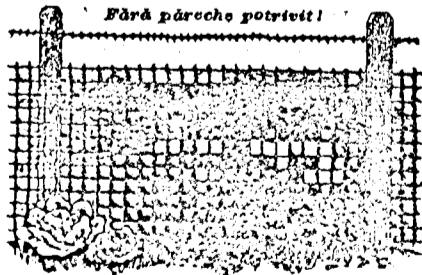
Cost de casă

foarte bun, cu gust și ieftin, să capătă la ospătăria *Wilhelm Müller* din Orăștie, Drumul țării (vechia ospătărie a lui Vlad).

(1066) 1-3

Garduri, tare ieftine!

Producele indigenă!
Fără păreche potrivită!

(994) Ușor de montat! 14-20

Numărato scrisori de mulțumită adreșate către

Teșetura de drot „HUNGARIA”

e nelătecută, distinsă!

Să mearse din drot răsucit. Prețul pe metrul pătrat 32 ilori și mai mult

Să comandă numai la fabricantul

Alexandru Haidecker,

fabriță de sunți de drot și de garduri de drot în

Budaposta, VIII., Ūllői-ut 48/85

Serviciu repede, favorabil și punctuos.

— Catalog ilustrat, gratis și franco!

CAPITAL SOCIAL Coroane 1,200.000.
Giro-Conto la „ALBINA”. — Postsparkassa ung. 29.349

„Banca Generală de Asigurare” societate pe acții în Sibiu (Nagyszeben) — este:

întîia și singura bancă de asigurare românească,
înființată de băncile românești de împrumut din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **Parteniu Cosma,** directorul-executiv al „Albinei” și prezidentul „Solidarității”.

„Banca Generală de Asigurare” face totfelul de asigurări în deosebi: asigurări contra pagubelor din foc și asig. asupra vieții în cele mai favorabile combinațiuni.

Asigurările se pot face la oricare bancă românească (Instituit de credit), precum și la agenții și bărbaiții de încredere al Societății. — Prospekte (îndrumări și lămuriri), tarife și informațiuni să dau gratis și îndată.

Persoanele cunoscute ca acviziatori buni și cu legături, pot fi primite ori-cînd în serviciul Societății.

„Banca Generală de Asigurare” dă lămuriri gratuite în ori-ce treburi de asigurare, fără deosebire că acele asigurări sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze la: **„Banca Generală de Asigurare”,** Centrala din Sibiu—Nagyszeben
ori la Agenturile ei principale din Brașov (fil. „Albina”) și Arad (Józseffőherceg-ut 1/a),
în Orăștie la „ARDELEANA” (di Simion Dămian, funcționar).

„JIANA”, inst. de credit și econ. societ. pe acții în lichidare în Petroșeni.

Convocare.

Acționarii băncii „JIANA”, instituit de credit și economii societate pe acții în lichidare se convoacă prin această la adunarea generală pe anul de gestiune 1912, ce să va ținea **Joi în 14 August n. a. c.** la orele 11 a. m. în localul băncii „Ardeleana” filiala Petroșeni, cu următoarea

ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării;
2. Raportul lichidatorilor;
3. Prezentarea bilanțului și a contului profit și pierdere;
4. Darea absolutului;
5. Intregirea comitetului lichidatorilor și a comitetului de supraveghere.

Domnii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare generală sunt rugați a-și depune acțiunile înainte de deschiderea adunării la cassa unuia din instituturile: „Ardeleana” filiala Petroșeni, „Ardeleana”, Orăștie, „Hațiegana”, Hațieg și „Cassa de păstrare”, Săliște.

În caz, că nu s'ar depune numărul de acții prescris de statute, adunarea se va ținea cu aceeași ordine de zi la locul și timpul numit, **Vineri în 22 August st. n. a. c.** fără considerare la numărul acțiilor depuse și fără altă publicare.

Petroșeni, 28 Iulie 1913.

LICHIDATORII.

Active—Vagyon.	Contul Bilanț — Mérleg számla.	Passive—Teher.
Escont — Váltótárca	40.395.89	Capital social — Alaptőke
Împrumuturi hipot. — Jelzálogkölcsonők	45.110.—	Fond de rezervă — Tartalékalap
Realități — Ingatlanok	110.—	Fond de penziune — Nyugdíjalap
Efecte — Értékpapírok	4400.—	Fond special de rez. — Külön tartalékalap
Anticipațiuni — Előlegek	3983.15	Depuneri — Betétek
Spese de proces — Perköltségek	328.90	Fond de binefaceri — Jótékonycélu alap
Spese de protest — Ovasköltségek	24.65	Dividende neridicate — Fel nem vett oszt.
Spese restituibile — Visszaterítendő költs.	328.90	Pretenz. sub proces — Per alatt álló követel.
Vadiuri — Bánatpénzek	70.—	Depozite de cassa — Pénztári letétek
Mobiliar — Felszerelés	640.—	Cont ct Ardeleana — Folyó számla hitel
Perdere — Veszteség	19.423.—	
	<u>119.832.33</u>	<u>119.832.33</u>

Esite—Kiadások	Profit și pierdere — Nyereség és veszteség.	Intrate—Bevételek.
Perdere transpusă — Áthozott veszteség	19.738.87	Interese de escont — Váltóleszámitolási kamatok
Interese de cont curent — Folyó számla kamatok	2004.77	Interese hipotecare — Jelzálogkölcsonők utáni kamat
Interese de depuneri — Betéti kamatok	59.15	Perdere — Veszteség
Spese — Költségek	121.09	
Amortizări — Leírások	200.—	
	<u>22.123.88</u>	<u>22.123.88</u>

Petroșeni, la 31 Decembre 1912.

Pentru contabilitate:
Petru Manole m. p.

A. P. Bologa m. p. **Dr. Olariu m. p.** **Dr. Sglimbea m. p.** **Lapedatu m. p.**
licuidator — felszámoló. licuidator — felszámoló. licuidator — felszámoló. licuidator — felszámoló.

Subsemnalul comitet de supraveghere am examinat conturile de mai sus și le-am aflat în deplină consonanță cu cărțile institutului. — Alături de felügyelő bizottság a fenti számlákat megvizsgáltuk és azokat az intézet könyveivel teljes megegyezésben találtuk.

Dr. Sebastian Stanca m. p. **Vraciu m. p.** **Eliu Aurel m. p.**

La războiu 500.000 de Români
au ieșit în calea morții, — iar la noi
cu 500.000 cor.

Ţi iasă norocul cu trocul în cale la tragerea cea mai apropiată ce va fi în 25 August a. e.,

dacă îl aştepţi şi îl deschizi uşa ca să între, cumpărînd cel puţin un loz dela Banca Hipotecară Ungară, care îl vindem de prezent pe:

36 de rate lunare de cîte 6 cor. 30 fl.

Două lozuri împerechiate, adică unul dela Banca Hipotecară Ungară şi unul dela Prima Cassă de Păstrare Pestană din Patrie, împreună cu: 9 trageri anuale le vindem de prezent pe:

40 de rate lunare de cîte 10 cor.

CÎȘTIGURILE PRINCIPALE SUNT:

Cor. 1.000.000—, 500.000—, 400.000—, 300.000, 2 de 200.000—, 2 de 100.000—, 2 de 75.000—, 50.000—, 10.000—, etc. etc.

Nici un risc! Tot lozul cîștigă!

Tragerile sînt în fața unei comisii supravegiate, din partea statului și sunt publice. Ele au loc la: 5 și 25 Feb. 25 Apr. 5 și 25 Iun. 25 Aug. 5 și 25 Oct. și 27 Dec. a fiecărui an. Cu ocaziunea tragerii din Decembrie să sortează cîștigul cel mai mare de pe lume de:

cor. 1.000.000.

Lozurile acestea nu-și perd valoarea ca lozurile loteriei de stat, ci joacă în continuu până la finea tuturor tragerilor, astfel că un loz, în caz de noroc, să poate trage și de mai multe ori. Cel puțin odată însă trebuie să se tragă cu cîștig fiecare loz!

După primirea ratei prime imediat estradăm cumpărătorilor Lista legală de rate, care conține Seria, Numărul și Litera lozurilor cumpărate, iar după solvirea tuturor ratelor, i-se vor estrada lozurile originale. Observăm la acest loc, deja după achitarea ratei prime dreptul de joc și de cîștig este deplin al cumpărătorului. Pentru asigurarea ratelor următoare, trimitem cumpărătorilor cecuri postale, crușînd astfel porto.

Vă recomandăm cu toată căldura a cumpăra cel puțin unul sau două din lozurile acestea căci după terminarea războiului la tot cazul li-se va urca prețul repede și nu vom mai fi în stare a le putea vinde sub condițiunile așa de favorabile ca în prezent.

Nu lăsați norocul să Vă treacă pe sub nas, profitați de ocaziune și întindeți mîna după el, căci nu puteți ști din ce tufă sare iepurele!

Lozurile acestea sunt garantate și din partea visteriei statului, ele sînt primesc ca cautiune oriunde, să pot lombarda (zalogi), etc., cu un cuvînt sunt cele mai bune lozuri de pe suprafața pămîntului, concentrate fiind în ele toate calitățile necesare și dorite!

Adastînd cu plăcere comenziile onorațiilor cetitorii, semnăm
 (1050) 2—3 Cu deosebită stimă.

Ustrendá Banka Úc. Spol. Budapest, Váci-körút 31.

CASSA DE PĂSTRARE (Reuniune) ÎN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște, primește depuneri spre fructificare

cu 5 și 5 1/2 %

după mărimea sumei și terminul de abdicere.

Darea de interese o plătește institutul.

(1042) 4—20

DIRECȚIUNEA

OLIVIU PASCU,
 = inginer diplomat =
ORĂȘTIE—SZÁSZVÁROS
 Strada Beriiului Nr. 8.

Intreprinde ori-ce lucrări tehnice și anume: măsurări de pămînt, de păduri, parcelări, corecții de hotar, brazde, cit și desemnări de mape și schițe.

Pregătește planuri și preeliminări privitoare la ori-ce-fel de clădiri și alte lucrări; edifică vile, case de locuit, clădiri economice, plafoane, și poduri de betonarmat, șosele, trenuri normale, trenuri economice și industriale, canale, apeducte, jilipe, etc.

Interesșii sunt rugați a să adresa cu încredere firmel, care cu plăcere le va sta la dispoziție!

9—28
 (1023)

Dela stația Piski cale de 4 kilometri, în comuna Cărpiniș (Cyertyámos), să află o

boltă de vînzare,
 dimpreună cu casa și grădină. Boltă e în ființă de 43 ani în mîna proprietarului de acum. Stă din local de *crîșmă*, boltă, 2 odăi de locuit, cugnă, șură, 2 grajduri și alte edificii laterale. Grădină cu 1400 vițe de vie!

Informații mai de-aproape dă proprietarul **Kohn Mor** din Orăștie (Szászváros)

(1051) 2—3

„Compagnie General Transatlantique“
Linia Franceză
 Linie regulată directă de vapoare repezi,
Havre—Newyork
 și
Canada
 peste Basel (Elveția) și Paris.

Cancelarii:
Budapesta, VII. Baros-tér. 15.
 Telefon: **József 14—97.**

(1033) 6—26

Carol König
 pictor de odăi,
 de firme și zidiri,
ORĂȘTIE, Piața riului Nr. 7.
 (986) 14—26

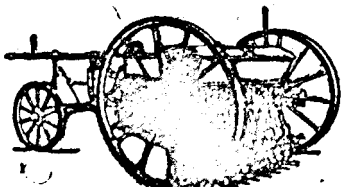
Boltă și crîșmă de vindut.
 În ulița de frunte a comunei Cioara, e de arîndat sau vindut o crîșmă, împreună cu prăvălie, trafică, sare și timbre. Localul stă din prăvălie, crîșmă mare, trei odăi și cugnă, șopru, grajd, ghețar. Băgîndu-mă în altă întreprindere, acestea le dau în arîndă ori le vind, cu preț favorabil.

Armin Mendel
 (1034) 5—6 din Cioara (Alsófeh. m)

Motor de benzin
 de 2 1/2 H. P.
 să află de vînzare la subserisul. Folosit abia un an de zile. Stau bun pentru el. Prețul 700 cor.

Nagy Ferencz
 lăcătuș în O. știe (Szászváros)
 (1052) 2—3 Str. Dealului 3.

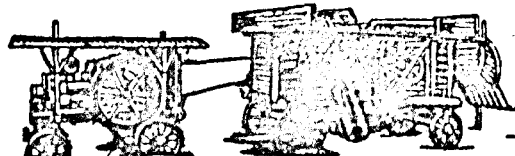
Frații GÖMÖRI, Magazin dela fabrică pentru mașini economice **Budapesta, IX., Boráros-tér Nr. 2.**
 Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek** în **Blansko.**

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel mai nou, care corăspunde într-o toate timpului de față.

Mașinile de imblătît cu motor, instalările de mori și mașinile de imblătît, pe cari le-au lîferat firma **FRAȚII GÖMÖRI** sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onorațiilor economi.

Mal departe recomandăm următoarele mașini speciale: tăvăluguri pentru zdrobirea pleișului cu suluri de piatră și cilindru cernător, spre a se folosi la petriș mărunt și mal mare; cum și a se mina cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă. Instalări complete pentru șiglării, mașini pentru producerea cimentului și spargerea petril. Cumpărătorii serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îl cercetăm noi acasă personal pe speșele noastre, prin ceea-ce cumpărătorii crușă proviziunea agentului, ajung deci mai leștin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Garniturile de imblătît cu motor: distinse cu numeroase premii prime, lîferăm pe lingă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea la purtarea mașinilor de imblătît trimitem gratis un monteur la fața locului.

Editor și redactor responsabil: **POMPILIU LABU.** „Tipografia Nouă“ I. Moța, Orăștie (Szászváros).